

Svetový deň výživy v Prešove má nový rozmer

Mesto Prešov tento rok oslavuje Svetový deň výživy vo väčšom meradle. Nesie sa v duchu návratu k tradíciám a základným potravinám. Témou aktuálneho ročníka sú symbolicky zemiaky, potravina, ktorá spája generácie, regióny aj chute a ktorú chcú prešovské školy predstaviť deťom a ich rodičom v úplne novom svetle. Symbolické poďakovanie šiestim vedúcim a kuchárkam v zariadeniach školského stravovania (ZŠS) sa uskutočnilo počas štartu osláv Svetového dňa výživy 2025 16. októbra 2025. Cieľom iniciatívy v rámci Svetového dňa výživy 2025 je v školách priblížiť význam základných surovín v našom jedálničku – nie ako samozrejmosť, ale ako hodnotu, ktorá má svoj pôvod, históriu, výživový prínos aj kultúrny rozmer. Počas týždňa od 16. do 24. októbra sa materské a základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta zapoja do tvorivých a edukačných aktivít, ktoré spoja učenie s chuťou, tradíciu s moderným prístupom a školu s rodinou. „Zemiak nie je len surovina, je to symbol domácej úrody, tradície a každodenného života. Svetový deň výživy je pre nás príležitosťou ukázať, že aj jednoduché jedlá môžu byť zdravé, výživné a spájať generácie,“ uviedol primátor František Olša, ktorý prezradil, že jeho najobľúbenejším zemiakovým jedlom sú tradičné zemiakové placky. Zemiak sa stane hlavným motívom vyučovania, školských jedální aj rodinných kuchýň. Deti budú skúmať, ako sa zemiaky dostali z Ameriky do Európy, objavovať ich výživové benefity, vyrábať z nich batérie, vytvárať výtvarné práce či koláže a učiť sa, že aj hranolky či chipsy môžu mať svoju zdravšiu podobu. V rámci projektových dní vzniknú mini výstavy, rodinné výzvy i kolektívne receptáre. Mimoriadny záujem už v prípravnej fáze vzbudil aj medzigeneračný projekt „Zemiakový receptár starých mám“, do ktorého školy zapoja rodičov a starých rodičov a z ich receptov vznikne spoločný prešovský e-book s príznačným názvom „Prešovská bandurková kuchárka“. Odborný rozmer podujatia doplní tematický deň venovaný výžive a zdravému stravovaniu určený pre vedúce zariadené školského stravovania a pani kuchárky pod vedením lektorky Ing. Daniely Cvelihárovej, PhD., ktorá sa dlhodobo venuje výživovým trendom v školskom prostredí a kvalite stravovania detí. Svetový deň výživy totiž nie je len o jedle, ale aj o ľuďoch, ktorí stoja za každodenným chodom školských jedální. Mesto Prešov v rámci tradície oceňovania pracovníčok zariadení školského stravovania pokračuje aj tento rok, avšak vo väčšom rozmere. Symbolické poďakovanie celkovo šiestim vedúcim a kuchárkam v ZŠS, vybraným na základe nominácií škôl a hodnotenia komisie, sa uskutočnilo počas štartu osláv Svetového dňa výživy 2025 16. októbra 2025 v priestoroch historickej radnice. Ocenenie si z rúk primátora Prešova prevzali: Antónia Miščíková z MŠ prof. M. Podhájeckej, Mária Krajňáková zo ZŠ Šrobárova, Anna Kolcunová zo ZŠ Lesnícka, Mária Simkovičová zo ZŠ Važecká, Jana Makarová zo ZŠ Májové námestie a Emília Kocíková zo ZŠ Kúpeľná. Primátor František Olša im poďakoval za ich každodennú a mimoriadne dôležitú prácu, ktorá stojí za zdravím tisícok detí v prešovských školách. Vo svojom príhovore ocenil aj ich odhodlanie prispôbovať sa novým výživovým trendom a meniť školské jedálne na miesta, kde sú tanierne so školskou stravou aj nástrojom zdravého životného štýlu. Svoju úctu vyjadril aj pozdravom všetkým 206 zamestnankyniam, pre ktoré mesto v rámci Svetového dňa výživy pripravilo symbolický prejav uznania vo forme praktického daru. Súčasťou prijatia v priestoroch radnice bol aj strieborný podnos so zemiakmi – ako pocta práci kuchárook a zároveň metafora úrody, vďaky, continuity a témy Svetového dňa výživy. Svetový deň výživy 2025 sa tak budúci týždeň na každej z prešovských škôl stane nielen prehliadkou chutí, ale aj oslavou lokálnych hodnôt, vďaky a tvorivosti. V školách, jedálňach i domácnostiach bude mať formu, ktorá deťom prinesie iný pohľad na jedlo a ukáže, že skutočná hodnota je ukrytá v tom, čo považujeme za samozrejme – aj v navonok obyčajnom zemiaku, ktorý sa stáva pokladom našich stolov. Zdroj: Školský úrad mesta Prešov